

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada Library City

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII Ч. 62 (805) ВІСНОК, 25. ТРАВНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 25th, 1926.

No. 62 (805).

VOL. VIII.

ПІСУДСКІ Й ПАДЕРЕВСЬКІ КАНДИДАТАМИ НА ПРЕЗИДЕНТА.

Чотири партії лівиці в польському союмі заявили за вибором генерала Пісудського президентом Польщі.

Варшава, 22. травня. — Газета "Польська Зброяна", яка стоїть близько до генерала Пісудського, повідомляє, що він буде кандидатом на президента Польщі.

В Познані поліція сконфіскувала "Курєр Познаньський", орган національних демократів, за гострий напад на Пісудського.

Берлін, 22. травня. — Депеші з Варшави до "Цейтунґ" повідомляють, що Ігнаці Ян Падеревський, відомий північ, буде кандидатом на президента польської республіки.

Нью Йорк, 22. травня. — Ігнаці Ян Падеревський, відомий північ і бувший прем'єр Польщі, відплив сьогодні на кораблі "Париж" до Франції.

Варшава, 21. травня. — Чотири партії лівиці в союмі — соціалісти, радикальна селянська партія, радикальна партія "Визволені" й партія праці — заявили за вибором Пісудського президентом Польщі. Дотепер Пісудські не заявили, чи годяться бути кандидатом на президента.

Провідником партії праці є прем'єр Бартець.

ПЕРЕГОВОРИ ПОЛЬСЬКИХ КОНСЕРВАТИВІВ З УРАДОМ ФРАНЦІЇ.

Праві партії домагаються, щоб національне зібрання для вибору президента було скликане поза Варшавою.

Познань, Польща, 21. травня. — До Познаня з'їждяться провідники правих партій на конференції. В той сам час висилатся тайних агентів до Парижа для переговорів з французьким урядом.

Секретар президента сенату Тромпчинського повідомив вчора з Парижа. Він відмовився торувати про шість своїх поїздок, однак признався, що їздив до Парижа.

Провінція Познань є державою в державі і завдає своїми справами незалежно від Варшави.

Військовий гарнізон скріпляється, хоч урядники цієї консервативної твердині заперечують.

що планується контрреволюція. Патріотичні товариства й ветеранські та студентські організації горячково приготувались на всякий випадок. Домагання лівих правих партій є такі: 1) національне зібрання для вибору президента повинно бути скликане поза Варшавою; 2) новий президент повинен мати довіру цілої нації й не може бути активно зв'язаний з політикою; 3) до кабінету не можуть входить такі "революціонери", як ген. Пісудський, але не політичні особи.

Консерватисти кажуть, що диктатура Пісудського означає горожанську війну й виставляє Польщу на напад.

ПОЗНАНЬ МОЖЕ ВІДІРВАТИСЯ ВІД ПОЛЬСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Варшава, 22. травня. — Заходить небезпека, що на випадок перемоги соціалістів при загальних виборах Познань відірветься від польської республіки. Такий крок може привести до контрреволюції.

Консерватисти в Познані й Варшаві протиповіють скликанню національного зібрання у Варшаві для вибору нового президента. Вони кажуть, що Варшава вигидає тепер як уз-

зроений табір і вибір президента не може бути безстороннім. Ліві партії не хочуть скликати зібрання поза Варшавою.

З огляду на консервативну більшість в союмі, соціалісти домагаються розв'язання союму й переведення нових виборів. Пісудський думає так поступити, якщо союмі не переголосують. Однак в той сам час він каже, що великі ріжніці між Пісудським а соціалістами.

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗІБРАННЯ СКЛИКАЄТЬСЯ НА ДЕНЬ 31. ТРАВНЯ.

Варшава, 22. травня. — Скликання національного зібрання для вибору нового президента на місце Войцеховського, що зрезигнував під напором Пісудського, рішено відложити до 31. травня. Зібрання буде скликано у Варшаві.

Це оповіщення прийшло зовсім несподівано, бо конституція вимагає, щоб національне зібрання (союмі а сенат засідають разом) було скликане найменше два тижні після уступлення президента.

Рішення відложити скликання національного зібрання за-

падо вчора вечером на конференції польської дирекції: генерала Пісудського, тимчасового президента Ратая й прем'єра Бартеця. Як причину відложення подано те, що дирекція не змогла прийти до порозуміння з трома партіями правіци.

ФРАНЦУЗИ ЗЛОВИЛИ ПРОВІДНИКА РІФІВ?
Танжер, Мароко, 22. травня. — Французи хваляться, що зловили в Парквісті провідника Ріфів Абд-ель-Кріма та його родину.

Кук про значіння боротьби британських майнерів

СЕКРЕТАР БРИТАНСЬКОЇ МАЙНЕРСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ КАЖЕ, ЩО ПОРАЖКА БРИТАНСЬКИХ МАЙНЕРІВ ВІДБІТЬСЯ НА РОБІТНИКАХ ЄВРОПИ Й АМЕРИКИ. — БРИТАНСЬКЕ ВУГІЛЛЯ БУДЕ ІМПОРТОВАНЕ ДО ЄВРОПИ Й ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ В ІНШИХ КРАЇНАХ ЗНИЖАТЬ ПЛАТНЮ.

Лондон, 21. травня. — А. Дж. Кук, секретар британської Майнерської Федерації, представив вчора в інтерв'ю широке поле майнерського спору в Англії. Він сказав:

"Боротьба британських майнерів є такою, що дотикає не лише всіх робітників Великої Британії, але й відібється негатино на робітниках, головню майнерах, Європи й Америки. "Генеральний страйк був доказом, що британські робітники зрозуміли, що поразка майнерів буде означати поразку цілого руху британської робітничої класи."

"Першим ефектом такої поразки на континенті буде збільшена конкуренція в продажі вугілля, бо знижка платні майнерів у Британії буде означати

дальше пониження ціни. "Дальше, британське вугілля буде тоді імпортоване (довозуване) до Франції, Бельгії, Німеччини, Голландії й Данії по цінах, понижє яких закордонні майнери не зможуть його продакувати."

"Це негайно витворить ситуацію, в якій власники копалинь використують нагоду, щоб знизити платню майнерам в закордонних країнах. Антагонізм між урядами, витворений в такий спосіб, може привести навіть до війни."

"Після поразки майнерів наступлять також грізні політичні наслідки, а це наступ на платню і спроба зломити силу трейд-юніонізму та розірвати міжнародні зв'язки робітників по цілому світі!"

ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ БАЛДВИНА.

Лондон, 21. травня. — Власники копалинь вислали сьогодні відповідь на пропозиції прем'єра Балдвина в справі про загодження страйку.

Вони сильно виступають проти всякого вмишування уряду до вуглевої індустрії й настоюють, що одним виходом з положення є заведення 8-годинного дня праці.

Власники копалинь кажуть, що пропозиції Балдвина, як і рекомендації королівської вуглевої комісії, обмежили би свободу адміністрації й змінили би видатність індустрії.

Вони кажуть, що заведення 8-годинного дня праці зменшило би кошти продукції. Тепер в майнах обов'язує 7-годинний день праці.

НЕЩАСЛИВІ ВИПАДКИ В РАД. СОЮЗІ.

Москва, 20. травня. — В трох нещасливих випадках в ріжних частих Радянського Союзу згинulo вчора 36 людей.

На ріці Сузька близько Махачкелі, бувшого Петровська, затонув пором і разом з ним втопилося 19 людей. Одинадцять осіб врятувано.

В фабриці Прибійл недалеко Москви пересовувано тяжку

машинерію з одного місця на друге, підчас чого машинерія зачепила за сильний електричний провід і 15 робітників було убитих а 13 ранених.

Недалеко Харкова розбився пасажирський аероплан, що летів з Москви до Тіфлісу, підчас чого згинulo двоє чоловіків. Один з них був членом редакційної колегії "Правди".

РІЖНІ ВІСТІ.

ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ПОПІВ ТАКОЖ ДЕПОРТУЮТЬ.

Місто Мексико, 22. травня. — Міністер внутрішніх справ Теїда оголосив заяву, що всі чужинські протестантські попи, що не повинуються конституції й законам країни, будуть депортовані.

Це означає, що всі чужинські попи, католицькі й протестантські, мусять застановити релігійну діяльність, або опустити країну.

МЕЗОПОТАМІЮ НАВИСТИЛИ ВЕЛИКІ ПОВІНІ.

Басра, Ірак, 21. травня. — Північно-західню Мезопотамію навістили великі повіні, які зробили засівом багато шкоди. Місто Рамаді цілком окружене водою.

Депеші з Багдаду, який навістила недавно повінь, повідомляють, що там вибухла морова зараза. За тиждень померло 29 осіб.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ БОРЬБИ З ФАШІЗМОМ.

Прага, 18. травня. — Тут повстала організація, зложена з бувших легіонерів, учителів і попів, яка поставила собі за ціль боротися з фашизмом, що почав запускати коріння між чеським народом.

ТРОК УБИВ 12-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦА У ВІННІПЕГУ.

Минулої п'ятниці по полудні переїзджаючи трок убив на смерть Стефана Скитара, 12-літнього школяра з Елмвуд, який продавав у Вінніпегу газети. Нещаслива пригода мала місце на перехресті вулиць Мейн і Генрі.

Наочні свідки кажуть, що хлопча, побачивши костюмера на другому боці вулиці, почав бігти до нього, очевидно не зауваживши над'їжджаючого трока, і просто влетів під колеса трока.

ДЖОНСОН-ГІКС ПРО ТРЕТІЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Лондон, 21. травня. — Сер Вільям Джонсон-Гікс, британський міністер внутрішніх справ, висловив перед великою радою Примрозв ліги промову, в якій заявив, що Третій Інтернаціонал в Москві пробує знищити британську конституцію.

Джонсон-Гікс сказав, що Третій Інтернаціонал стоїть у тісних зносинах з радикальним крилом британських трейд-юніоністів і що ціллю цього контакту є повалення теперішньої форми уряду у Великій Британії.

ІТАЛІЙСЬКІ ФАШІСТИ ЗАБОРОНЯЮТЬ СТРАЙКИ.

Рим, 19. травня. — Фашисти покликали до життя нову державну установу, названу міністерством корпораций, яка буде мати нагляд і контролю над всею італійською індустрією.

Протифашистські організації робітників і капіталістів мають бути розв'язані. На їх місце повстане 13 нових організацій, які будуть обіймати робітників і фабрикантів. Для вирішення спорів між робітниками а працьодавцями назначено спеціальні суди.

Робітники, що вийдуть на страйк, який не буде дозволений, зглядно оправданий судом, будуть карані в'язницею. Закон відноситься також до умов робітників.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА КУБІ ПОШИРЯЄТЬСЯ.

Гавана, Куба, 18. травня. — Генеральний страйк на Кубі поширюється й приймає грізний характер. У двох провінціях, де вибухли поважні заворушення, проголошено воєнний стан.

Залізнична комунікація, яка є обмежена до курсування кількох потягів, відбувається під охороною війська.

В наслідок проголошення воєнного стану конференція залізничників не відбудеться.

УРЯД МАРКСА НАЗНАЧИВ ДЕНЬ РЕФЕРЕНДУМУ.

Берлін, 18. травня. — Новий уряд Маркса назначив день 20. червня на всенародне голосування над питанням, чи бувший кайзер і його родина мають бути винісені зі своїх маєтків.

В ЕКСПЛОЗІЇ В ГАСЛЬОХУ ЗГІНУЛО 9 ОСІБ.

Гасльох, Баварія, 21. травня. — Підчас вчорашньої експлозії в фабриці пороху згинulo дев'ять осіб, з того чотири жінокі робітничі. Що-найменше 12 ранених зі всіх 50 не вийдуть. Експлозія була четвертою з ряду за останніх 22 роки. На місці, де стояла фабрика пороху, є тепер лише велика яма.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР В ГРЕЦІЇ.

Атени, Греція, 16. травня. — Президент Пангалоєс покликав на прем'єра генерала Параскевалюльоса й поручив йому утворити новий уряд та перевести вибори до парламенту. Новий прем'єр був за уряду Венізелюльоса головним командантом грецької армії.

ФРАНЦУЗИ Й СІРИЙСЬКІ ПОВСТАНЦІ ЗАКЛЮЧИЛИ ПЕРЕМИР'Я.

Підписання миру є лише справою днів. — Французькі мирові пропозиції дають Сирійцям все, за що вони билися.

Париж, 22. травня. — Франція й сирійські повстанці застановили кровопролиття й терор багатьох місяців підписанням перемир'я між тимчасовим урядом в Дамаску а французькою владою.

Представники уряду повестили до повстанців провідників 10 пропозицій, і висловлюють надію, що підписання трітнього миру є лише справою днів.

Пропозиції дають повстанцям все, за що вони билися, і звучать так:

- 1) Дозвіл на скликання конституційного зібрання, опертого на національній суверенності.
- 2) Мандат буде продовжений на 30 років, подобно як мандат Великої Британії над Мезопотамією.
- 3) Забезпечення єдності Сирії.
- 4) Загарантування єдиного судівництва в Сирії.

5) Дозвіл на формування національної армії з поступальною евакуацією Сирії Французами.

6) Сирія має вступити до Ліги Націй на таких самих умовах як Ірак.

7) Деревлення грошевої реформи.

8) Загальна амністія для всіх повстанців, за винятком тих, що є обвинувачені за приватне убійство й грабїж.

9) В Дамаску зноситься стан облоги. Касується також наложені відшкодування.

10) Допомога жертвам війни.

Єрусалим, 21. травня. — Почв відомляють, що 200 збунтованих Друзів заатакували Баальбек в Сирії і спалили державні будинки.

Депеша з Дамаску каже, що сирійський національний уряд назначив нову делегацію для заключення миру з Друзями.

КОМУНІСТИ ПРОБУВАЛИ УТВОРИТИ РАДЯНСЬКУ РЕСПУБЛІКУ.

Лондон, 21. травня. — Варшавський кореспондент "Дейлі Мейл" повідомляє, що в окрузі Вілня комуністи пробували утворити радянську республіку, однак поліція стріляла на них з крісів і удамренила їх заміри.

Комуністи вивисли були червоні прапори, на яких відбилися серп і молот. Після сильної стрілянини з крісів, поліція перевела багато арештувань і розігнала решту комуністів.

Берлін, 22. травня. — Спеціальна депеша до "Фоссіше Цейтунґ" каже, що уряд Пісудського, побоюючися нагоди контрреволюції, видав розпо-

рядок, щоб всі цивільні мешканці віддали до 24. травня свою зброю під загрозою арештування.

Поліція перешукує всі дома, які підозрівалі, що в них переховується зброя.

Берлін, 18. травня. — Провінційний союмі на Горшньо-му Шлеску заявився проти шлюво польського уряду, що повстав в наслідок перевороту Пісудського.

Посли правіци й центра заявили, що будуть бойкотувати сесію союму й сенату, коли вона буде скликана Пісудським для вибору нового президента.

ЗАПИТИ РОБІТНИЧИХ ПОСЛІВ У ДОМІНІАЛЬНОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Оттава, 21. травня. — А. А. Гікс, робітничий посол з північного Вінніпегу, запитав вчора в парламенті, чи уряд знає, що Бритіш Емпайр Стіл Корпорейшен оголосила за 100 майнерами, що мали-б бути вислані в Вінніпегу до Нової Скошії, в той час як сотки її сотки майнерів у тій провінції є без роботи.

Міністер праці Дж. С. Еліот сказав, що нічого не знає про це й розслідує справу.

Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з північно-центрального Вінніпегу, запитав, що думає про бити заступник міністра імїграції з пропозицією державної агенції праці, яка хоче спроводити європейських майнерів до Нової Скошії.

Міністер Чарлс Стюарт відповів, що йому нічого не відомо про таку пропозицію. Без огляду на те, хто зробив пропозицію, вона остаточно була би прийшла до нього по дозвілі.

ОФІЦІАЛЬНІ ЧИСЛА ПРО ІМІГРАЦІЮ.

Оттава, 22. травня. — Департамент імїграції й колонізації оголосив урядові числа про імїграцію, з яких виходить, що імїграція за березень 1926 року була більш як два рази така велика, як за березень 1925-року.

Всіх імїгрантів прибуло за березень 1926 року 15,229, а за березень 1925-року — 6,575. Імїграція за лютий майже також подвоїлася в порівнянні з

минулим роком. В лютому цього року прибуло 4,396 імїгрантів, а в лютому минулого року — 2,210.

В кожному місяці, почавши від листопада, імїграція була більша, ніж в тому самому місяці рік тому йзад, однак число за цілий фіскальний рік є менше в порівнянні з попереднім фіскальним роком. Ці числа представляються так:

90,064 і 111,362.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"

газета для робітничого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ, ЩОБ БУТИ КЛАСОВО СВІДОМИМ.

Щоб бути класово свідомим — не вистарчить бути лише членом компартії чи робітничих економічних та освітніх організацій; не вистарчить навіть мати гарну бібліотеку марксистської та класової літератури; не вистарчить бути передплатником кількох робітничих газет.

Бібліотека з найкращою марксистською літературою не зробить робітника свідомим, якщо вона буде стояти частенько за шклом чи в скрині складена. І треба читати, і то не в постелі (щоб скорше заснути), а такі студіювати, щоб зрозуміти, засвоїти прочитане.

Газету також треба читати цілком, а головні статті й статті за всіма великими історичними міжнародними подіями, якими так багата наша доба. Вияси хоч би всі новинні роки — скільки важких історичних подій сталося за той час в різних країнах. Історик колись будуть ці події, що намагається, по класових розбірках, вивчати, а ми частіше гусо каємо їх ми мо своїх вух, не маємо про них найменшого поняття.

Цього нам іх знати? Коли ми називаємо себе класово-свідомими, коли ми хочемо бути активними в робітничому русі і борніми в його розвитку, то ми мусимо знати про все, що діється важкого в світі і вміти все пояснити з класової точки погляду. Марксам і лєнініам, який не в одного з нас є гарненько складений в бібліотеці, коли-б ми над ним попрацювали, служив би нам для аналізу світових подій таким засобом, яким дія астронома в телескоп, або для доктора побільшаюче шкло, через яке він розглядає мікроби в різних тілах.

А тому, що ми цю задачу не розуміємо, то не уміємо нім користатися. Через те й на великі великі міжнародні події — на війни, захоплення капіталістами різних колоній, на повстання Друзів, Ріфів, на боротьбу в Китаю, на релігійну боротьбу в Індії, на великі економічні кризи, про які читаємо в газетах, дивимось заповненими очима, не даємо собі з ними раду, і чого ото чому так діється? — питаємо самі себе. І, не розуміючи — махнемо рукою. А махнувши рукою — газета в який ми про це читаємо, став нам цікавою, не зрозумілою.

Коли-б ми знали історію, географію, коли-б ми знали звідки ідували на світі колонії, чому і як вони творяться, чому і як гинули, чому і як на їх місці приходили нові, коли-б ми знали про них дієві науки Маркса, Енгельса, Лєніна, тоді знали б ми чому в війні на світі, чому в Китаю пороканська війна, чому в Німеччині чотири мільйони безробітних, чому в Англії відбув генеральний страйк та чому він провалився — навіть тоді, коли так солідарно доносили й розвивалися. І багато іншого знали-б ми, розуміли-б і воно було-б для нас цікаве.

Чому нам про це все знати й у всякому тому правильно розбиратися? Тому, щоб знати, як нам самим боротися й з ким; щоб бути в організації не лише для того, щоб чомусь нарізатися, але щоб інших, новонаприбутих членів вчити, щоб вчити робітників в нова організації, щоб уміти привчати їх для організації, а в організації зробити їх вчителіми своїх "мелких братів".

Минуло ми повинні вивчати з книжок. Сучасно ми повинні вивчати з газет і журналів. Писаво тому ми мистіли в "Українських Робітничих Вістях" промову тов. Троцького про міжнародне положення в. н. "Єропа й Америка". Хто читав ці статті, володіючи хоч трохи засобом марксистського аналізу, той багато з них скористав. Про це ми знаємо з листів, творились до редакції. Починаючи з сльдучого числа "Укр. Роб. Вістей" ми почнемо мистіти дуже цікаві доклад т. Зиновєва, голови Комінтерну, виходячий в Москві 26. березня ц. р., про міжнародне робітничє положення, як його представляють й обговорювано на останньому повсьрому пленумі Комінтерну.

Ток вивчайте з цього доклада міжнародне положення.

ВЕЛИКА КРИЗА В НІМЕЧЧИНІ.

В Німеччині зараз, після офіційних статистичних даних, начепається чотири мільйони безробітних. Це є офіційна статистика імпєрионального бора праці при Лідів Націй. Скілько є безробітних поза цієї офіційною статистикою — годі сказати.

Це безробіття завдячується дефляції, тоб-то скороченню а обігу грошей. В наслідок цієї дефляції різні підприємства, головню дрібніші, та ті, що не мають власних стапих фінансів, банкрутують. В одній лише першій половині січня 1926 року банкрутувало в Німеччині 929 підприємств, а робітники опш, іїлися на вулиці. На початку лютого 1926 р. в Німеччині отримували допомогу 2,359,000 безробітних.

Ось до чого довела Німеччину досвіська стабілізація... А от у Франції інфляція. У Франції нема безробіття, але заробити нічого не можна, це й до того зароблений ніні франк автра не має той вартості, яку мав вчєра, бо він стало котитися в дохну.

Такі благодатні капіталістичної стабілізації. Біда з інфляцією, бо тоді хоч в робота, їсти нема чого, бо за зароблений гроші не можна нічого купити. Вліаєши платити й покі дїйдє до складу, гроші вже обесцєніає. Це інфляція. Як тільки почалась дефляція — замикають двері фабрик, починається масове безробіття.

Так капіталісти складають з одного бігуна економічної кризи на другий й так ця криза, коли не одним кітцєм, то другим, бо по робітничих жолудках.

РУМУНСЬКІ БОЯРЕ В ПЕРЕЛЯКУ.

Після перевороту в Польщі — румунські бояре таки добре передякалися. Сказано-ж, союзники шляхти, і то не лише на папері, але й на ділі: по-адоїстиву, переслідували національних меншостей, по політичних процєсах, урядових кризах й дусьню правдоючого населєння.

Коли настїла новинка про переворот в Польщі, румунським боярам затряслися колїна. Спершу вони стратили голову, а потім вхопилися за зброю. Кожне румунське місто окружено "залїзним колом" жовїрїв, кажуть донєсення. Хто їде або їде в міста, або до міста — обшукують, швертають кишєші. Це шукають за зброєю й революційною літературою.

Уряд терорїзує газетних кореспондентів, цензурує телеграми й пошту. Листи, що приходять або відходять, розривають і все з ковертами викладають, бо нема часу перечитувати.

Король з короткою зброяєю "подорожує". Кажуть, що поїдуть по Дунаю, потім по Європі, а відтак і по Америці. Може навіть до Канади заїстатї. Справді, тепєр королєм безпечнїше подорожує, чим сидїти дома. Дома й не заснеш спокійно, бо не знаєш з якого боку сподїватися гостей: ззовні, чи з вухра. Стоїть варта при дверях і не знаєш: чи вона охороняє, щоб хтось непрошєний до середини не зайшов, чи щоб його королївська величність не мчурнула з палати.

ЧИ ІСНУЮТЬ "УКР. РОБ. ВІСТІ".

Як читач побачить нижче — то "Українські Робітничі Вісти" давно вже перестали існувати. Ми навіть самі не знаємо коли й як вони перестали існувати, бо поїно про це довідались. Читачі "Укр. Роб. Вістей" пригадують собі, як у свого часу "Укр. Голос" заперечив існування органу компартії Канади "Воркера". Це було ще минулого року. І хоч "Воркер" не звертаючи уваги на заяву "Укр. Голосу", й не думав переставати існувати, то "Укр. Голос" і до цього часу своєю заявою не спростував, уважаючи за відповідне носити на собі вивіску брехуна.

Пару днів тому назад довідалися ми з листа до редакції "Укр. Роб. Вістей", що пїпша газета ("Українські Робітничі Вісти") вже давно перестала виходити. Чому вона перестала виходити й при яких обставинах — не знаємо. Знаємо тільки ось що:

"Армстронг, Онт., 19. травня 1926. "Українські Робітничі Вісти". Хвалїна Редакції! Прому сказати мені, чи "Робітничі Вісти" виходять тепєр, чи ні. Бо я писав колись до "Канадського Фармера" чи "Вісти" виходять, а мені написали, що ця газета вже довгий час, як не виходить. А тепєр я довідався, що вона виходить, то-ж хочу собі її приму-мерувати. Напишіть мені кілька копїту на рік, то я з другим листом пїцїлю Вам гроші. Бо я тепєр маю "Фармера", але я буду його шлюсти, а хочу собі передплатити "Робітничі Вісти". То-ж прошу, напишіть, чи вони виходять і кілька копїту на рік. М. Рєкувїк."

Ось що сталося з "Українськими Робітничими Вістями". В "Канадському Фармерові" заперечили їх існування, мовля, "їя газета уже довгий час, як не виходить". Заперечили існування робітничої газети без її відома. Чисто, вам, як у тїй пїснї: "Бєз мене — мене женили, мене в дома не було". А на ділі — вкорочення життя робітничої газети, це є побожне бажання українських буржуазних прихвостнів. За здійснення цього бажання вони моляться встачою й згаючи. А що воно таки не приходить, то вони бодяй в листах до своїх читачів вмовляють, що "Укр. Роб. Вісти" давно вже перестали виходити. Тільки-ж і це мало помагає справі. Робітники дізнаються про "Українські Робітничі Вісти" з інших жєрєл і переконуються, як жовтоблєжить брєше про робітничі газети. А переконавшись — поруть з брєхуними раз на завждї.

Мусїи.

ДЕЩО ПРО СТІННІ ГАЗЕТИ.

Багато відділів ТУРФДм, а місцями й молоді, як також інші робітничі організації видають у своїх місцевостях стїнні газети. Рїч це досить гарна й корисна, якщо поставлена вона правильно, а саме для того, щоб сприяти зміцненню організації, поглибленню її освітньої діяльності і виробленню добрих дискусувачів.

Коли стїнна газета служить таким цілям — це гаразд. А служить їм вона може тільки тоді, коли її редакційний персонал складається з видатних організаторів й грамотних товаришів. Однак стїнна газета не буде сприяти організації, коли на її сторінках появляються напади одного товариша на другого, або одної групи товаришів на других. Критика може бути, навіть повинна бути, але треба розуміти критику як тому, що й пише, так і тому, на кого, чи на що вона написана. А ми з досвіду знаємо, що деякі наші організаційні критики люблять, так "крикувати", що потім клопїт в організації.

До цього часу, правда, за викомом одного подібного випадку, ми про такі некорисні боки для організації стїнних газет не чули. За те часто чуємо про них прихильні згадки. Про саме-ж завдання, а навіть форму та зміст стїнних газет не всоди в товаришів ще є яснє поняття. Це видно з тих пару статїєк, що нам товаришї послали, "на показ", жадаючи негайного звороту. Та початки всоди трудні й коєструбатї. Але в тїгу роботи все виправляється.

Коли-ж стїнні газети, навіть при слабому поняттї про них, у багатьох відділах наших організацій започатковано, то треба-ж побажати, щоб цєї справи не полишувано. Стїнні газети треба розвивати, старанно обробляти їх матерїал як по формі, так і по змістї. Треба до редакторського персоналу вибрати грамотніших товаришів, що виправлять б граматїку, яку й вказували-б дописувачам на зміст.

Звичайно, стїнна газета, щоб зацікавити членів організації, повинна мати також крім цікавого змісту, яркий, чепуренький зовнішній вигляд. Щоб весь матерїал склєдався з корєктеньких статтїв та заміток, віршів, а навіть малюнків, якщо є товариш, чи товаришка, що уміє малювати. Матерїал переважно мусїть бути на темї для її про-місцевє-організаційнє життя. Так-само й малюнки. Весь матерїал повинен бути гарно переписаний, щоб його легко було читати.

Тодї тільки стїнна газета буде помічна в організації. Найкраще, щоб довкола стїнної газети гуртувалися робітники й взагалї ті, що люблять писати та мають до цього хист. Бо коли відділ примусово вибере таких, що не люблять цієї роботи, то й хїсна з цього ніякого не буде. Коли-ж цю справу віддати в руки здібніших товаришів і товаришок, які люблять цю роботу, тоді насїдїки будуть корисні.

Семий Зїзд ТУРФДм ухвалив запровадити конкурс на кїмнати-читальні при Укр. Роб. Домах і на освітню працю відділів взагалї. Сльдуючий зїзд мав-би цю працю відділів розгладити й дати найстараннішим відділам нагороди.

Це ще лекше можна зробити із стїнними газетами. Я, наприклад, піддав би думку, щоб під час слїдугого зїзду ТУРФДм

Дїм устроїти в Вінніпегу виставу стїнних газет, що їх відділи наших організацій вже видали, чи видадуть ще до нового року. Тим самим на виставі можна-б зробити конкурс цих газет і відзначити найкращї з них.

ПРО ПОВСТАННЯ ПІЛСУДСКОГО.

Хоч Пїлсудскї захватив Варшаву і скинув дотеперїшній польський уряд, його становище по сьогодїшній день не певнє. Вправдї, положєння більше промовляє за тим, що він покишо вдержатися, як за тим, що його переможуть. І на це є окремі причини, про які говоритимемо пїзніше. Тепєр ми загально познайомїємось з цілим перебігом того повстання, щоби мати про него менш бльш яснїше поняття.

Початок повстання.

У вівторок 11. травня 1926 р. ноємю, офіцєри армії, співавши старї лєгїонерскї пїснї, увїшли до кавєренї і реставрацій Варшави та почали гостро критикувати єсаудскї уряд Польщі і великі шахраїства в армії. Саме в той час маїдїшла вїдомість, що прихильники уряду по наказу президента мїністрів Вітоса — облягають палату в Суєлофєцє, близько Варшави, в якїй постійно жив маршалок Юзеф Пїлсудскї. Гарїзон в Рембертові, зложений з кавалерїї і пїхоти, помашєрував зараз до Суєлофєки; розгромив облягаючих і охоронив далї Пїлсудского.

Похід на Варшаву.

Другого дня ранком Пїлсудскї, на чолї вїськових відділів прибув до Рембертова і зажадав від начальника жандармерїї помочи. Начальник жандармерїї відповїв, що одержав наказ оборонити Варшаву перед Пїлсудским. Пїсля цього Пїлсудскї негайно помашєрував на Варшаву, маючи під своєю командою 7-ий полк улєанів, 4-ий полк гїрських стрїльців, 22-ий і 11-ий полки пїхоти і 4 батєрії тяжкої і лєткої артилерїї. Всї ці відділи були розташованї в Рембертові, близько Варшави. Варшавська офіцєрська школа, що була там теж, вїдмовилась дати помїч Пїлсудскому і повернула зараз-же до Варшави та сталї по боцї уряду.

Пїв пїятою по полуднї Пїлсудскї заявив вже передмїсти Варшави — Прагу. Президент Польщі Вїтєховскї особито прибув до Пїлсудского і запитав його, чи він залишається вїрним урядовї. На це Пїлсудскї не дав жєної вїдповїдї і президент повернувся з нічїм.

Вулицьї бої.

В годинї пїв семой вечєром вїська Пїлсудского здобули дїялєсть через ріку Вісту, а частиня варшавського гарїзону перейшла на бїк Пїлсудского. Але в інших місцях вїрні урядовї вїська вперто боролїся. Машєруючи на Бєльведєр, в якюму находїлися всї мїністри і президент Польщі, вїська Пїлсудского зустріли сильний опір з боку школи пїдохорунжих (кадетів). В середу цїлу нїч і четвер велїся на вулицях велїкі бої. Артилерїя Пїлсудского почала обстрєлювати парк Бєльведєру, де вїрнї урядовї школа пїдохорунжих вперто боролєся з-за барїкад. На тїй вулицї находїться посольства Великої Британїї, Данїї і Франції. Їмї будинки значно потерпїли від гармат. Будинюк англїйського торговельного представника майже шклою знищений. В тих боєх загинуло поверх 600 людей і було більше пївтора тисяч ранєних.

Бомби з аєроплєнів.

Лїтунї залишилися вїрними урядовї і вїслали 500 узбрєєних механїків на вулицї Варшави проти вїськ Пїлсудского. Багато з них було забито, рєшта попала в полон.

Багато бомб кинули з аєроплєнів на вїдєнський двірєць, занятий пїлсудскими. Теж кидали лїтунї бомби на вулицї, де велїся впертї бої. Від них

вання владї рїзних функціонарїв і т. д.

Президент і мїністри утікї.

В четєр в годинї пїв шєстої полуднї пїлсудскї здобули палац Бєльведєр, але застали в ньому тільки одного мушїєну. Був ним мїністр залїзниць Ходзїнскї. Погє забрали в полон.

Пїтнадцять мїнут перед здобуттям палату, президент Вїтєховскї з двома мїністрами утік в парк і при жємочї своїх прїятєлїв дїстався на другий бїк муру і утік. Мїністр торговлї Осєцкї і мїністр справедливостї Пєхошкї вїтали на аєроплєнї до Познаня. В кількох родїн пїзніше арєштовано в палатї Собєского президента мїністрів Вітоса. (Палата вїддалєна від Варшави 7 мїль.)

Варшава пїсля боїв.

Пїсля боїв Варшава вїглядала, як побєвнїще. Головні вулицї були замкнєні барїкадами і перєгородами з кільчастого дроту. Багато будинків, включаючи й шїтєталї і косьюлї — подірванї кулями скоєрєтїв. Будинюк мїністрєства вїрнї сильно ушкодженї бомбами з аєроплєнів. Трамвайнї шїни і тротуарнї зїрванї, а телеграфїчні і телефонїчні помучєння — перєрванї. Найзакєпїшї бої велїся за здобуття Цїтаделї і Бєльведєру.

Під осуд робітничих мас.

Комуїстичнї послї польського соїму вїдали таку вїдповь до польського робітництва за приводу перїотравнєних роєстрїєв у Варшавї:

Стверджуємо, а разом з нами ствердують всї наочнї свїдки, — робітники, що в наєї першотравнєвої демонстрації в Варшавї боєвнїкї ППС стрїляли з самоходів до безборонних робітничих. Від їхнїх стрїлєв впадо трупом 3 робітнїкї, а окрім цього, кількадесят робітничих ранєно.

Стверджуємо теж, що ця сама боївка ППС, вїривала від робітничих прапорів, а цих, котрї бороили прапорів — бїла паланими.

Злочину цього допустилася ППС. В цїлї розбиття комуїстичного походу, старєуючись таким чином затєрти переважнї імпюнуочнї велїкі вїрєнянї комуїстичної демонстрації.

Боївка ППС, гїдно увїнчана пїтїмчєною учєстє керовнїкв ППС. в урядї з фашистами Хїєно-Пїєста.

З найбільшим обурєнням пїтїнуємо цєй нечуйний злочин, якого допустилася боївка ППС над робітниками, якї в день 1. травнєя демонстрували робітничє соїлярїтєт.

Одним тим не мєшє жадаємо від Вас, комуїстичнї робітнїкї, щоб Ви, не звєжаючи на Вашї почувєння обурєння, злусили в собі всєкий вїдурх пїєтї. Пам'ятайте, що, робітники, якї піддєржують ППС, — це наші клєсовї товаришї, наші завтрїшнї товаришї боротїбї. Не допустїть до братовїбїчої боротїбї.

До Вас, робітнїкї з ППС, до Вашої робітничої свєстї апелєуємо, щоб Ви самї дали осуд провідникам і боївкам ППС.

Робітнїкї і Товаришї! Хай кожна фабрика, кожний варстат вїдасть свїй осуд над злочинцями!

Дїлом цїлого робітничого загалу, дїлом кожного чесного робітника є запрєтєствувати проти докєноїного злочинї.

Комуїстичнї послї: Аделєф Вєрєскї-Варшавський, Юрєко Соєлєвскї.

Товаришї! Не забувайте вїдповнї передплату на "Українські Робітничі Вісти".

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ! Повїдомляється всїм заїтерєсованим в купнї хати, яка зараз находїться на п. о. ш. і. по Ц.В.К. ТУРФДм купив під будову друкарнї і школи, що Будівничий Комїтет рїшив продовжити рєчнєщє продажї цієї хати до пїятнїцї, 28. травнєя, 8. год. вечєром. Всї, що бажали-б її купити, нехай скорє подаютї свої офєрти на папєрї разом з задатком до офїсу Українського Робітничого Дому. Будівельний Комїтет.

НОВІ МАТЕРІАЛИ ПРО ІВАНА ФРАНКА.

(До десятих роковин смерті Івана Франка.)

(Продовження.)

Про значіння М. Драгоманова для Франка і розвитку всієї Галичини, Франко пробував говорити декілька разів. Але з огляду на близькість часу й своїх особистих відносин до Драгоманова його опріділення були не завжди спокійні й об'єктивні.

У передмові до надрукованого П. тому листування Драгоманова з Франком за 1887—1895 рр. Франко м'яким і спокійним тоном дає докладну оцінку значіння Драгоманова в культурно-національній житті Галичини, зазначивши, що Галичани мало розуміли Драгоманова за його життя.

Але раніше, в передмові до 1. тому листування за 1881—1886 рр. (на які йде й листування з О. Пчілкою, про яку йде мова), коли Франко був під найбільшим впливом Драгоманова, у Франка виривається різкий тон, він обвинувачує Драгоманова в односторонності, егоїзмі, нетерпимості до чужих думок, чим Драгоманов самому Франкові написав багато образ. Цю різкість тону Франка один із його критиків — І. С. Свіщійський пояснює так:

"Цей дисонанс був мимовольним показником надвигаданої грізної мари, що вже затемнювала ясний небосхил гострого логічного розуму Франка. Посуджуючи Драгоманова за одностороннім ним самим витокучим риси характеру, Франко не помітив, що по суті він посуджує себе й кожного тверезого політика-за необхідну перевагу розуму над почуттями, в особистих відносинах до товаришів. Мало того — Франко не помічав того, що він вимагав від Драгоманова особистого почуття, якогось особливого відношення до себе й моральної підтримки, якраз тоді, коли Драгоманов шукав в Галичанах того самого для себе самого.

Обидві сторони, учитель і ученик-товариш були в однакових обставинах. Драгоманову не можна було повернутися на вітчизну, для якої він так бажав працювати, а Франка зурядили своїм, як найбезпечнішим ворогом народу й загрозливали перед ним шибком до праці для него (для народу)".

В листах Франка до О. Пчілки особа Драгоманова займає багато місця. Значно тяжкий матеріальний стан Драгоманова на еміграції, Франко звертається в справі повернення його в Галичину, а початку до О. Пчілки, тому, що як він сам признається, про особисті справи, він ніколи не смів його розсипувати, а по друге: О. Пчілка, як сестра, може краще передати і від неї він інколи все прийме від нього-ж не могло б показати настільки простим запрошенням у хату".

Франко був дуже стурбований сумною вісткою про тяжкий матеріальний стан Драгоманова. "Вірте, ласкава Пані, — писав він, — его горе дуже близько дотикає мого серця; від давня вже привик я уважати в нім другого батька (першого я мало й затамив), духовного батька".

Далі Франко пише, що прихильність Драгоманова до нього хоч і виявляється часто в формі гострих присудів та доган, але він все-ж з великою подякою приймає завжди кожне його слово, добре розуміючи, що це саме й є та шкода, яку йому треба пройти.

Не зважаючи на те, що ставлення Франка в Галичині не було краще, однак він, як вчений учень, береться допомогти своєму вчителю "всіма способами, які тільки будуть у моїх руках". Перш за все, на думку Франка, Драгоманову треба переїхати до Галичини: "що ви тут робитиме?" — запитав Франко й відповідає:

"Міні здається, що в Галичині, сидючи навіть на селі в затишній і працюючій над чисто науковими роботами, він не тільки що знайде спокій, але стане хоч мовчки признаним осередком нашого духовного життя. А хоч би й то ні, то все таки знайде спокій, знайде громадських приятелів, знайде можливість до праці".

Звичайно, переїхати Драгоманову до Галичини "так собі — просто" не можна було тоді, але про це треба було старатися, каже Франко, це треба підготувати, а для цього можна знайти багато способів, коли-б лише була прищипова згода з боку Драгоманова. Поперед всього, на думку Франка, треба розбити ту стіну "невнаслідки та пересудів", яка оточує в Галичині його ім'я. А стіна ця рухне тоді, коли ім'я його як найчастіше буде з'являтися в галицькій пресі. Це потроху може робити й "Зоря", де працював тоді Франко. З початку Франко обіцяє надрукувати докладний огляд наукової діяльності Драгоманова, бібліографію його писань. За цим вступом будуть друкуватися його праці з початку без повного підпису, або з одними лише ініціалами. Це робилося-б для того, щоб, як каже Франко, "похвалюючи зміст, публіка і влади привчались поважати й читовіка".

Кращі праці подавалися-б в перекладах і польській публіцистичній і там підготувати "грунт". Той через знайомих в усіх інших місцях можна-б було здобути в галицького уряду дозвіл на від'їзд Драгоманова в Галичину й набути там права громадянства.

Звичайно, краще було-б, каже Франко, коли-б "сам уряд дозволив йому вернути до нас і затвердив за ним право обивательства австрійського так, щоб ніяка ворожа сила не могла-б його вже вирухити. А щоб се могло статися, для сего перш усього потрібно — его власної згоди. Я сказав Вам уже, — пише далі Франко, — що доси він супроти австрійських законів нічим особливим не провинився, значить, з того боку перепон великих не буде. Але по старій пам'яті уряд кося дивиться на него, хоч як я знаю з многих жерд, високо цінить его науку і публіцистичну спосібність. Так от міні думалось, чи не можна би в данім разі наклонити Б. з того боку і підвести пружину, — написати і опублікувати щось такого, да щоб Австрія (чи краще сама династія) мусила-б бути влячана авторами, а тоді з того боку й підступити прошенням о право обивательства". (Далі буде.)

ПАРЛЯМЕНТАРНЕ БОЛОТО У ФРАНЦІЇ.

Дійсно повчаюче виводисько являло собою одно з недавніх засідань палати депутатів в Парижі, присвячене розгляду справи про повноваження депутата барона Ротшильда.

Імя Ротшильда говорить само за себе. Ця сім'я нащадків мільйонерів не тільки зарібає мільйон барисів зі своїх банків та підприємств, не тільки утримує театри, чудові скакові конюшні і захоочує автомобільні, кіноські, собачі та інші ігришки, але ще й цікавиться політикою і в особі деяких своїх представників пробує служити долею Франції з лав парламенту. Для того, щоб дістати депутатський мандат, у Франції часто густо потрібні не тільки політичні таланти, красномовство і популярність серед виборців. Чи маленьку роль відіграють і гроші, особливо там, де на депутатське місце претендує зовсім непопулярна в народних масах особа, на зразок барона Ротшильда.

На виборках 1924 р. один з Ротшильдів захотів облободити Францію своєю присутністю в стінах її парламенту. Свої кандидатури він рішив виставити в департаменті Горніш Альп. Чому саме цей небагатий департамент повинен був обрати за свого представника паризького мільйонера, буде видно з дальшого. Факти, зібрані парламентарною комісією, що розслідувала обставини виборів Ротшильда в депутати, красномовно говорять про те, які причини спонукали честолюбного банкіра звернутися до населення цього департаменту. Слідку комісії було призначено, по обвинуваченні, кинуту Ротшильдіву в парламенті соціалістичною фракцією, що обвинувачувала його у відкупі виборців.

2 роки минуло з часу признання слідчої комісії і тільки тепер парламент дістав її відчит. Картина змальована авторами відчужено, хоч і змущеними держатися в рамках сухих фактів і цифр, стільки ажурна, що вистарчить навіть невеличкій кількості цитат з відчиту, щоб переконатися найбільш поблажливого читача. Деякі факти, взяті з цього відчиту, наводять Марсель-Кашен у своїй статті в органі французької компартії "Маніте":

"По містах і селах горніш Альп існує багато товариств, груп і об'єднань, що мають ріжні цілі. На всіх них поширилися ротшильдівські благодійства. Показані були обмудирова ні заново, інваліди дістали свою частку тощиско так, як і дитячі приютки; подачки дістали школи, товариства, мисливські товариства, рибалок, спортивні групи, союз природного зрошення, товариства взаємодопомоги, скаротські кооперативи; сільські комунні дістали гроші, щоб опорадувати свої вилки і мостові; було видано субсидію музичним товариствам. Гроші було встановлено, починаючи з 500 франків і вище. Одне тільки одне угруповання відмовилося від подачки — це був союз робітників-заливників.

Усі шинварі дістали по 100 франків для того, щоб дурно поїти виборців. Роздавали гроші навіть на прилюдних зборах. Один із слідків, показав на допиті слідчій комісії: "Ротшильд прибув у наше село і став серед майдану. Нарді зібрався, щоб послухати його. Та він нічого не сказав. Він тільки роздавав гроші. Другий свідок повідомив: "Ротшильд прибув у село Вільр, Мій брат розказав йому, що в нього потері діти. Пан Ротшильд дав йому 200 франків. Тоді я сказав, що в мене семеро дітей і також дістав сто франків. Після цього всі мешканці почали підходити і жалувати на похоронних руках".

Однак підкуп виборців дрібними сумами здавався Ротшильдіву недостаточним гарантією його вибору. Насамперед Ротшильд переманув до себе на службу секретаря місцевої соціалістичної організації якогось Антика. На його місце за секретаря було вибрано Готье і організація в цілому провадила кампанію проти Ротшильда, хоч її і не вдалося стати на перешкоді, щоб Ротшильда вибрати. А, крім того, департамент Горніш Альп має в палаті депутатів ще одного представника — соціаліста Клозеля. Роль цього соціаліста і секретаря організації Готье особливо пикантна і повчальна.

На першому-ж засіданні палати депутатів по закінченні виборів Клозель від імені своєї фракції заявив протест проти вибору Ротшильда, що підкуплює виборців. Ліві партії бурливо плескали. Але в цей час північ Ротшильд і обурливо заявив:

"Громадяне Клозель, ваше нахабство перевищує всякі межі. Бо не вказавши уговорених мене вибрати свого кандидатуру в департамент Горніш Альп. Саме ви дали мені для цього всі корисні вказівки. Ви робили цього блоку, але за лаштунками ви працювали для мене. Громадяне Клозель, треба мати сором. Пригадайте, я заплатив вам 54,000 франків за ваші послуги. Потім ви прохали

у мене ще 200,000, але я їх не дав. Здаєш вам гідні".

Депутат Клозель не розгубився. "Я дійсно дістав від вас 54,000 франків. Але я вас обдурив — заявив він". Соціалістична фракція і не подумала виключити Клозеля зі своїх лав. Отже в докладі слідчій комісії є свідчення ще більш переконуючі. Секретар соціалістичної організації Горніш Альп поповідав, що на соціалістичному конгресі у листопаді 1924 року він мав доручення від соціалістичної фракції парламенту аудювання мандату Ротшильда. "На конгресі — розказує Готье, — я зустрів Клозеля і розказав йому про свій намір. "Не посмішайтеся", відповів він. Будьте практичні хоч

раз в своєму житті. Кінець кінець департамент нічого не втратить від того, що Ротшильд буде його депутатом, то зате він мені дасть 200,000 франків на купівлю друкарні і ви будете моїм компаніоном. Аргументація ця переконана. Готье і він дійсно не представили конгресові вимоги своєї організації.

Здавалось-б, картина цілком переконуюча і висновок напрашується сам собою. Та так думати — значить не мати уяви про французькі парламентарні звичаї. Парламентарна слідча комісія, що виклала в своєму докладі всі ці факти, запропонувала в Палаті резолюцію про затвердження депутатського мандату п. Ротшильда.

С. Яворський.

НА СЕСІЇ.

(Вражіння з П. сесії Ц.В.К. С.Р.С.Р.)

Я зроду не бачив ніякого парламенту. Читав і читав, що по ріжних парламентах "заграничних" найголловніша штука суть "пюнітри". Бо депутати там годують "пюнітрами". І мені здається, що "пюнітри" у "заграничних" парламентах має бути чимось замашним, як от нашій кійок чи що...

— Депутати білясь пюнітрами... — Край правий! бачив "центр" по голові пюнітрами... — Читайте і зразу тоби асоціація малює нашого "общественного" чабана Данила з ухлюдиством кійком... — І як шов я на сесію у Великій Кремлівській палаці у Москві, я думав: — Чи є в нас пюнітри? — Виявляється — нема. — Через те, мабуть, у наших "парламентах" й не бються.

Величезна зала, вся в золоті (чи в позолоті)... Звалася та зала колись "Андрієвською". Пишна, багатуща зала... З одного боку — поміст високий з дубовим стільним столом... Там — президія. Спереду від президії — трибуна... Середина всієї залі заставлена стільними лавами дубовими, як ото в школі... Там — місця для депутатів.

Ну, як же ти лавою бити-мешся. Положим, мрjana відгвинтити покришку, але-ж доки відгвинтити — опонент може втікати. — І пробав замах. — А тікати в тому Кремлівському палаці є куди... — Там так, як би хто добре наподохав та погнався, так можна при хороших ногах вертуче, мабуть до три "покришки" входить юначі свого супротивника... Там же коридори. Там же іще "Олександрівська" зала... Там же іще й знаменита "Гелі

Казьо стрімголов побіг до ієдаліні, а Гелі перегнувшись через поруччя і дивилася вибіз. — Нащо це? — запитав Казьо; принісши в корзинці яблука і шийні жмут квітк. — Ми кинемо іме. Тим ми покажемо свою солідарність з ними. І полетіли до дозу недоіджені за розпусним буржуазним столом яблука і помяті квіти на голові жовнірів. — Wawat! wawat! — кричали зворушені жовніри. — Нехай живе польська армія! — гукали розпещені пані і кидали недоїдки яблука і помяті квіти. Жовніри хапали, пхаючи один одного і через те вчинився бешкет. А на бальконах великих будинків цяцковані пані дивились в бінокль і сміялись. — Га-га-га-га! — Подк ішов по вулиці Сенкевича. Василько влявсь очима на хідник. — Біля будинку ч. 18. стоятов. Ходак і т-ка Галі. Недалеко від них стояв Петро. Василько помітив, як забігали їх очі по компанії. Він та кож влявсь в них. Т-ка Галі

АМЕРИКАНСЬКІ ІНЖЕНЕРИ І ТРАКТОРИЗАЦІЯ.

Дня 27 квітня до Харкова приїхав з Москви 5 інженірів фабрики Форда в Америці, на чолі з інженіром Конденсом. Вони приїхали перевірити, як просуваються 10,000 тракторів, що їх надіслано з Америки до Радсоюз, поінструктувати, як краще використовувати трактори і виявити можливість поширення в Радсоюзі недавновини вицуканих тракторів Форда.

В Харкові американські інженери працюють тиждень. Оглянуть деякі харківські заводи, а звідти вирушать до Тифлісу на сільсько-господарську виставку, куди відправлено кілька десятків тракторів Форда. Після вистави караван тракторів пройде північним Кавказом. Поводжам, Україною, щоб вивчити умови використання тракторів в Радсоюзі.

ВОВК ТА ЯГНЯТА.

(Байка.)

У полі паслася отара, А вовк із лису їздивар. Відблизив ягнятк пар — І вовк кодо ягнятк став. Задраєса йому чуприна, Від злости пінілася слина, Сказали оді вовником анимі: — Що сам прикинувся таким, А що вліз-би в твоє м'ясо? — Здорові діткими дівчанькі, Не бачив я вже нас давчанько, А це зустріч, — Так як же зрадів! Ну, як же вам тепер в отарі, Кохані, (біда гвар!) Чого-ж ви мовчите? Послухай! Чи ви мене й не чуєди? Не гарно так робити, Вовк проти мене діти. — А я вам — тато. — Нема чого вам нас питати, А нам нема чого казати, Ідть до біоного тата, Або до тресні погуляти. Відмовили йому ягнята, Вовк скочив: — Виж не як? Такі слова в мой же хаті? А де-ж ваш переклад? Лякайтесь, — так вас, та розтак Я вашу мати, Любим та поважам, І батька за людину маю, Робив у мене він, — Дітонюшкми селіди? А може ви комуїсїні? Мовчть, бо буде горе! Ягнята-вовки й тепер, За прикладом далеко не ходидь — Буржуа! Хоч носить він в ошеці шерсть, Та в ній личайний вовк сидить. Ент. Яворський.

В. ВОРУСЬКИЙ.

ЗАПІЛЛЯ.

(Продовження.)

Зараз як ніколи, все, що є революційного, переслідується охороною і придушується в корні. Праці, якої-б то не було, вести неможливо. Ви пишете, що виїжджаєте на фронт, заздримо вам. Там вільніше буде себе почувати і робити те діло, якого від вас вимагає революція. Бажаємо вам всього найкращого в дорозі: бути міцними й хоробрими в борні з лабетами шляхти. Також радимо бути обережними у всій своїй праці.

З компривитом, Ходак, Галі!

Дочитав Василько і повів голову. — На — протяг Дмитрові ласта.

Той перебіг очима по панєрі й віддав назад Василькові. — Що-б це могло значити? — Васильовики відстають? Але ще одна думка радувала товаришів:

Вони скоро йдуть на фронт.

У полковника була радість. Більшовики відступали цілим фронтом. В кабінеті повно цигаретного диму, а в ньому, чимов між хмарами, його три дочки, поручник Пасецкі, іше двоє якихось поручників, і ад'ютант.

— Панове, — ричав полковник, — польська армія здомила ворога. Тепер треба змити з польського мундуру ту пляму, що на нього наложили дикі варвари.

— Я перший покажу тим У-зурпаторам, — зірвався з місця ад'ютант, і його рука вхопила за шаблю.

— Ви, пане Дарвінскі, хоробра людина, про це нічого говорити зайвий раз, але я повинен вам зауважити, що тут мій кабінет і більшовиків немає й не може бути.

— Я чув, — почав Пасецкі, що ці більшовики є дуже хоробрі?

— Найкращі наші вояки, у-зрівні! — більшовиків — тру-

лись, — вмішався поручник, який сам нераз трусився перед більшовиками і тільки завдяки тому, що вмів добре мазати підшви, залишився живим.

— Це вже пан збільшує, — не вдержав гонор полковник. — Коли-ж на мене в стару війну напало п'ять козаків, то я їх трьох побив, а два утілю з-під моєї шаблі.

Коби-б хто запитав полковника, хто забив трьох козаків і від кого двох утілю, він би закинувся, бо козаки напали не на нього, а на його відділ і козаків забив не він, а також його відділ.

Всі присутні це добре знали, але мовчали, бо мовчати було вигідніше.

Вечері вони всі пішли до і-далній і довго за північ було чути, як дзвонили чарки і пияні вигукували:

— Niech żyje Polska!

38-ий львівський полк шикнувся рівними лавами на площі між касарнями.

Тут були Василько і Дмитро, тут була решта хлопців Українців. Не було лише одного Петра. Він залишився, як ординарець, з поручником в Переми-

шлі. Тут-же був сек. Йому не вдалось добути свого на місці й тому він вирішив провідати компанію на фронт, думаючи дорогою добути свій го.

— Що не він на фронт нас буде випроваджувати чи що? — питали один одного жовніри.

— Така сволоч на фронт не піде, не бієсь, — говорили друзі.

— Бачнось! — почувлась команда і три компанії замверло.

— Dzień dobry, chłopey! — привітався полковник.

— Dzień dobry, раніє роїковника! — гаркнули сотні гурдей. Полковник — став обходити лави.

Підучи він говорив шось жовнірам, а Василькові вдалось почути всього кілька речень.

— Sprozni! — знову донестась команда і компанії стали на спокійнок.

— Джимль! — почув Васильков себе за спину й оглянувся.

То був Петро. Він тільки зараз зумів вирватись від поручника і прийшов попрощатись.

— А-а, це ти, Петро, — зра-

див Василько. — Ти можеш зараз піти в місто?

— Постарась?

— Так от на тобі листа й картку, біжи скоріше до книгарні й передай, кому треба. Решту поговоримо на стації.

Петро затягнув кільканайдиуть голос, потім приєднались всі лави і голосно залунав гимн панської Польщі.

Петро вийшов з-по-між лав і зник за ворітьми.

За кілька хвилин на чолі з полковною музикою полк секціями виходив в ті-ж ворота до міста.

Зачувши музику буржуазія повиходила на балькони своїх помешкань і дивилася, наче на арєну в цирку в свої бінокль і стрункі компанії.

По всьому було видно, що ті компанії йшли на фронт.

— Слухай, Гелю, — звернувся молодий офіцер до своєї коханки. — Ці вояки йдуть на фронт!

— По чому-ж ти знаєш? — запитала Геля.

— А от бачиш, вони йдуть при повній амуніції.

— Казьо, побіжи в ідаліно, там залишились яблука й квіти на столі, та принеси сюди.

Казьо стрімголов побіг до ієдаліні, а Гелі перегнувшись через поруччя і дивилася вибіз. — Нащо це? — запитав Казьо; принісши в корзинці яблука і шийні жмут квітк. — Ми кинемо іме. Тим ми покажемо свою солідарність з ними. І полетіли до дозу недоіджені за розпусним буржуазним столом яблука і помяті квіти на голові жовнірів. — Wawat! wawat! — кричали зворушені жовніри. — Нехай живе польська армія! — гукали розпещені пані і кидали недоїдки яблука і помяті квіти. Жовніри хапали, пхаючи один одного і через те вчинився бешкет. А на бальконах великих будинків цяцковані пані дивились в бінокль і сміялись. — Га-га-га-га! — Подк ішов по вулиці Сенкевича. Василько влявсь очима на хідник. — Біля будинку ч. 18. стоятов. Ходак і т-ка Галі. Недалеко від них стояв Петро. Василько помітив, як забігали їх очі по компанії. Він та кож влявсь в них. Т-ка Галі

перша зустрілась з його поглядом. Василько лобачив, як радісно застиглися її очі. Вона штовхнула тов. Ходака й вказала на його. Вони обоє привітно кивнули головами й гірко всміювались. Василько, непомітно відвів їм. Вигляд у його був бадьорий, веселий.

Компанія наблизилась до стації, а разом з нею йшло по хідникові, не відстаючи, три постаті: Ходак, Галі і Петро.

На великій площі біля стації полк знову розташувався для прийняття параду. Тут мали відбутись промови полка. Чекали архієпископа й тому полк стояв "спокійні". Жовніри балакали, сміялись, співали. Василько моргнув Дмитрові й вийшов з лав. Те-ж саме зробив і Дмитро. Це помітила т-ка Галі.

— Панове, — звернулася вона по-польськи до тов. Ходака й Петра. — Он вийшов пан Джимль.

Вони всі троє вийшли з наговту й пішли на зустріч Василькові.

— Dzień dobry! — привітався Василько по-польськи.

(Далі буде.)

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ". КУТОК СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ.

Стефан Стадник, Обрань, Квебек (збірка)	\$4.50
Андрій Коляска, Гарднелл, Ата. (збірка)	3.10
Василь Боднар, Кларк, Бер. Ата. (збірка)	3.00
Григорій Димитро, Ес. Крік, Онт. (збірка)	3.00
Іван Гаврилюк, Сел. Франсіско, Кал.	2.00
Стефан Запорожанський, Вінніпег/Ман.	1.00
І. Круш, Лонг Лек, Онт.	1.00
Дмитро Канад, Кемеро, Онт.	.50

Обрань, Кве.
Дорогий Товаришу Редактор!
Подаю Вам \$4.50 на пресовий фонд "У.Р.В.", що я зібрав на лістку 35.
Жертовна слідує товаришам:
Т. Семерин \$1.00
М. Галяк " 50
Б. Лесак " 50
П. Макачка " 50
І. Чепур " 50
Кость " 50
Ф. Стадник " 50
П. Позорожанський " 25
І. Круш " 15
Б. Буздак " 10

Три Фуркс, Б. К.
Дорогий Тов. Редактор!
Спокою свій травневий обов'язок я посилаю Вам \$2.00 пресового фонду \$1.50 на "У.Р.В.", а 50 ц на "Робітничку".
Цей пресовий фонд посилаю лише від себе, а то тому, що в цій місцевості нема наших українських робітників.
Хай живе наша робітничка преса — нам на вітчу, а паман на загібати.
З товариським привітом,
І. Руснак.
Есс Крік, Онт.

Гарднелл, Ата.
Тов. Гр. Дивоник зібрав на лістку 1031 на передплату "У.Р.В." \$4.00.
На лістку 1065 на пресовий фонд Гр. Дивоник \$2.00.
М. Липицький 1.00
Разом \$3.00

ПРОСЬБА АДМІНІСТРАЦІЇ.
Адміністрація "Укр. Роб. Вістей" бажав переписати у вашій старовинній справі з людьми, які походять з села Орішків, повіт Скалат, Східні Галичини. Хто з наших читачів або симпатиків походить з зазначеного села, хай згодиться листовно на поштову адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

СТАН СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ.

Вінніпег, Ман.
Товариші й товаришкі!
Вам відомо, що в Вінніпегу є Центральний Комітет Секції Молоді. Тож до цього часу відомості про заснування відділів Секції Молоді й число членів з таких місцевостей:
Вінніпег, Ман. 75
Форт Вільям, Онт. 66
Вест Форт Вільям, Онт. 59
Солборн, Онт. 40
Форт Френсес, Онт. 43
Колорет, Ата. 16
Келгарі, Ата. 30
Венкувер, Б. К. 50
Тіммінс, Онт. 28
Лейбрідж, Ата. 40
Порт Артур, Онт. 40
Іст-Килдонан, Ман. 19
Транскона, Ман. 52

Отже разом є 13 відділів, а число членства 826.
Ми віримо, що є більше відділів, бо навіть бачимо це з дописів до наших газет. Але хочемо від тих відділів не можна дочекатися листа до Ц.К. Коли-б так з молодих місцевостей, в яких організації ще нові, а то такі старі з організаційного руху місцевості, як центри Провінціального Комітету ТурфДім, а навіть не уявляють себе за відповідні подіти Ц.К. Секції Молоді чи є у них відділи. Коли ж молоді про це не подобає, то зарди відділів ТурфДім повинні звернутися на це "заду". Семіть з'їзд ТурфДім ухвалив так багато важких організаційних справ і делегати від одного з'їзду, віддали руки за тим, щоб вчасно відповісти на листи Центрального Комітету, а тимчасом Ц.К. Секції Молоді вже кілька разів апелював, вже й квестіонари розіслав, а до цього часу згодилось тільки 13 місцевостей.
Товариші й товаришкі! Коли у Ваших місцевостях нема відділів Секції Молоді, то хоч повідомити нас про це, а ми будемо знати, як ми стоїмо. Коли ж Ви й цього не хочете зробити, то ми що справу передамо до Ц.К. ТурфДім для покликання Ваших місцевостей до відповіді через газету.

Тож визнаємо вас, товариші й товаришкі, пишть до нас негайно про організаційний стан молоді у ваших місцевостях.
М. Білінська, секр.
Ц.К. Секції Молоді.

ДО ВСІХ, КОГО ЦЕ ДОТИЧИТЬ.

Ваша група мандоліністок відіграла й відіграє "Ой у полі житю" — українську народну пісню. Даді була декламація, а після декламації хор молодого підрозділу Секції Молоді відіграв "Заклик" (слова Григоря, музика М. Радзівельського). З пісноті їх — "Хор — Хлопці й дівчата. Але дівчата числом перемагали". Після співу — сольно на півні віографа т-ка Д. Мишак. Потім знову хор меншого підрозділу Співачів — "Міг дні волі, дні праці, творчішого ми життя" (слова Житка, музика В. Верховинця). Трунда арія на три голоси для чотирьох дітей, але вони — "дні волі, дні праці" — перемагали її. Потім — "Школярські марші".

Між ними зелені кинули
Хай під снігом тихо сплять,
Згорнувшись в білі килими
Жде весни земля.
Підзем зграєю веселою
Без пропотаних стожок,
Гуляють свіжих не схизимо
Перед чарами киячок.
Ми батьків свіжих розбудимо
Повіхом в нові сніги,
І до світанку равом будемо
Сміло й весело гти...

Тож до праці, товариші й товаришкі! Не марнуємо часу. Час не чекає на нікого. Задіайте нашому Ц.К. багато роботи, аби він аж зірпів, а то він зробиться дуже "дезаї", коли ви не будете дбати про організацію.
Хай живе й розвивається Секція Молоді ТурфДім!
З товариським привітом,
Соломія Третяк.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК ДЛЯ УКР. РОБ.-ФАРМ. ПРЕСИ!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 30. ТРАВНЯ 1926 Р.
НА МЕКДУГЕЛ ФАРМИ, ІСТ КИЛДОНАН

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Місце пікніку те саме, що й минулого року. На пікніку будуть смачні перекуски, холодні напитки, різні спортові гри і танці і т. ин. Буде знята фотографія з учасників у формі серпа й молота. На пікніку буде грати оркестра під проводом тов. Н. Гоцуляка.

МІСЦЕ НА ПІКНІК ЧУДОВЕ.

ЯК ІХАТИ: Беріть стріткарку "Килдонан" і їдьте нею аж до кінця. Там треба переїхати на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місці вас стринуть представники комітету.

ІДЬТЕ САМІ Й КЛИЧТЕ З СОБОЮ СВОІХ ЗНАЙОМИХ. В РАЗІ НЕПОГОДИ ПІКНІК ВІДБУДЕТЬСЯ В СЛІДУЮЧУ НЕДІЛЮ.

В ДЕСЯТИ РОКОВИНИ СМЕРТИ ІВАНА ФРАНКА!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 30. ТРАВНЯ 1926 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ Концерт-Мітінг

в пам'ять десятих роковин смерті найвизначнішого українського поета-письменника й громадського діяча Івана Франка. Програма концерту дуже велика й складається в більшості з творів Ів. Франка. Участь візьме мішаний хор, І. група мандоліністик і виступлять також гарні декламації.

РЕФЕРАТ ПРО ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА ФРАНКА ВИГОЛОСИТЬ ТОВ. М. ІРЧАН.

Приходить громадськи й вчасно, щоб захопити місце.
ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

"РОДИНА ШТКАРІВ" У ФОРТ-ВІЛІАМ, ОНТ.

Повідомляється загальноробітничому товариству в Форт Вільям, що Драмагурток при відділі ТурфДім в Форт Вільям відіграє в суботу 5. червня, в годині 8.30 вечером у фінляндській салі при Робертсон вулиці дуже довшучо драму т. М. Ірчана в 4-ох діях п. н.

"РОДИНА ШТКАРІВ".

Ця драма широко відомого пролетарського письменника т. М. Ірчана малює жалюві картини з часів світової війни. Хто вже бачив на сцені цю драму, той ще раз приїде подивитися на неї. Тому приходять ще раз самі і кличте знайомих! Аматори докладають всіх сил, щоб драма випала якнайкраще.
Заряд.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВЕЛАНД, ОНТ.

Цим подаємо до відома членам відділу Р.З.Т. в Веланд, Онт., що наш діловий збори відбудеться дня 6. червня, в 2 години по полудні, в салі Укр. Роб. Дому на шостій вулиці. Всі члени і членкині згаданого відділу повинні обов'язково прийти на збори, бо є важні справи до поладження.
В. Гуцька, Д. Віслоцький, голова, секретар.

ПЕРШИЙ РАЗ У ВЕНКУВЕР!

Драматично-співачий турток при відділі ТурфДім в Венкувер відіграє в суботу, 10. червня ц. р., в Кайнотон салі, на вуллі Кайнотон і Пендер вулиці прекрасну драму на 4 дії з сльського життя п. н.

БОРЦІ ЗА МРІЇ

Це є один з найкращих драматичних творів. Старайтеся не оминути цього представлення, бо це рідкість у Венкувер.
Чистий дохід призначений на робітничу пресу. Початок в годині 8-й вечером.
ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всіх заінтересованих робітників, що ми відкрили Авто Трансфер і обслуговуємо всіх так в місті як і в провінції. Наш телефон: J. 5080 і J. 7910. Наше головне приміщення:
Corner Euclid & Main St.
Euclid Auto Transfer

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД ТУРФДІМ В САСКАТУНІ, САСК.

Провінціоальний Виконавчий Комітет Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім в провінції Саскечеван, зібравшись на свої нараді 16. квітня, 1926 року, ухвалив скликати Провінціоальний З'їзд всіх Відділів і Товариств ТурфДім в Саскечевані в дні 17, 18, і 19. червня в Укр. Роб. Домі під числом 330 Ave. G. South, в Саскатуні, Саск.

- Ухваєно слідууючу програму З'їзду:**
1. Відкриття З'їзду.
 2. Вибір верифікаційної комісії й провірення уповноважень делегатів.
 3. Вибір президія З'їзду.
 4. Привіт представника Ц.В.К. ТурфДім та делегатів від братніх організацій.
 5. Звіт Провкому.
 6. Звіти делегатів.
 7. Вибір комісії: контрольної, організаційно-освітньо-пресової, резолюційно-макеткової і скарг та зажалень.
 8. Засідання комісії і їхні справоздання.
 9. Українські Робітничо-Фармерські Дому в провінції Саскечеван.
 10. Українські робітничо-фармерські діточі школи.
 11. Відділи Жіночої Секції ТурфДім.
 12. Організація Секції Молоді.
 13. Організаційно-освітня праця.
 14. Драматичні і співачі,гуртки.
 15. Відношення до братніх організацій.
 16. Внески на добро організації.
 17. Вибір Провінціоального Виконавчого Комітету.
 18. Закриття З'їзду.

Оповідуючи час скликання провінціоального з'їзду Провком визнає всі Відділи й Товариства ТурфДім в Саскечевані основно передискутувати цю програму і всякі зауваження вчасно подати листовно до Провкому. Одночасно Провком визнає всі Відділи й Товариства ТурфДім, Жіночої Секції та Секції Молоді в Саскечевані добре підготуватися до цього з'їзду та взяти в нему чистенну й активну участь.

Визнаємо братні наш робітничі й фармерські товариства прислати на цей з'їзд своїх представників, як також запрошуємо поодиноких симпатиків, товаришів робітників і фармерів Товаришів Робітників й Фармерів! Ми повинні енергійно розвинути нашу організаційну й культурно-освітню працю! А для цього нам треба зібратися разом, обговорити всі наші справи та виробити один план спільного діляння. Краєвий з'їзд ТурфДім перев багату важких ухвал організаційної й культурно-освітньої праці, але щоб їх виконати як слід в кожній провінції, ми повинні зібратися, обговорити і відповідно до умов на місцях перевести цей план в життя. Потім у кожній провінції є місцеві потреби, які ми мусимо вирішити на місці.

Тож приїжджайте, товариші й товаришкі, на провінціоальний з'їзд ТурфДім до Саскатуні! Постарайтеся на місцях, щоб ваші делегати й делегатки отримали від відділу всі потрібні інструкції і посвідки.
З товариським привітом,
Н. Антоюк,
секретар Провкому ТурфДім в Саскечевані.

Вище наведену програму провінціоального з'їзду ТурфДім в Саскатуні і час його скликання — Центральний Виконавчий Комітет ТурфДім підтверджує.
За Ц.В.К. ТурфДім,
Т. Кульчицький, голова. М. Штумльський, секретар.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

КОНЦЕРТ ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ В ВІННІПЕГУ.

В неділю, 23 травня, українська робітничка молоді при Укр. Роб. Домі давала концерт. Концерт цей не подібний ні до одного з минулих концертів цього сезону. Не тому, що цілий він був виконаний силами молоді, а тому, що в нему дісно взяла участь молоді.
Багато її. Повітря сонні.
Як стала рідями на великій сцені У.Р.Д., то неміжко хто називав різноманітний перлина на добу інстручки й скляні й піскурочку рідями на сцені.
"Червоної квітці, діти жовтця в весні. Інтернаціоналу правдивий спів".
Колі бачив їх на вулиці — крикливі, збиткові... А на сцені — дисципліновані, слухняні, маленькі карі жовіри майбутньої пролетарської армії.
Сидять за мною люди. Не знаю хто вони. Сидять і розмовляють.
Вийшов на сцену диригент. А за ним, а обох джерів стриманими рідями одно за другим около 60 дітей. Тихо стали рідями. Ані ворухнуться. Взяв акорд на півні і завер. 60 дітей голосів заспівали "Гей, кояккі в допомогу волі, світлі й робітничу, гей!". Милуваною відігравали на три голоси. Скінчили. Поворувались — і без товкоти, рідями вийшли.
Сидять за мною люди. Не знаю хто вони. Сидять і розмовляють.
"Які гарні, тихі, слухачки діти!". Так гарно вийшли, відігравали й так струнко пішли зі сцени: і то, кажеться, ні, — з пісноті їх. А в мене домає троє... А що, я з ними маює. Чи то родичі їх так виховали, чи вчителі їх Укр. Роб. Домі?
А мене аж пещ обернувся й скажу: і родичі і вчителі і діти самі себе виховали. Але мовчу, бо нема часу говорити. Хочу не пропустити того, що на сцені діється.
"Я не хочу хвалити. Але скажу, що жаль, що скорше не подумали про такий масовий хоральний діточий спів."
Програма концерту: першу половину виконав молодий підрозділ Секції Молоді. Розпочала концерт Д. Штумльський мандоліністкою співом "Діточий Інтернаціонал". Вступне слово

сказала т-ка З. Кучма. II група мандоліністок відіграла й відіграє "Ой у полі житю" — українську народну пісню. Даді була декламація, а після декламації хор молодого підрозділу Секції Молоді відіграв "Заклик" (слова Григоря, музика М. Радзівельського). З пісноті їх — "Хор — Хлопці й дівчата. Але дівчата числом перемагали". Після співу — сольно на півні віографа т-ка Д. Мишак. Потім знову хор меншого підрозділу Співачів — "Міг дні волі, дні праці, творчішого ми життя" (слова Житка, музика В. Верховинця). Трунда арія на три голоси для чотирьох дітей, але вони — "дні волі, дні праці" — перемагали її. Потім — "Школярські марші".
Між ними зелені кинули
Хай під снігом тихо сплять,
Згорнувшись в білі килими
Жде весни земля.
Підзем зграєю веселою
Без пропотаних стожок,
Гуляють свіжих не схизимо
Перед чарами киячок.
Ми батьків свіжих розбудимо
Повіхом в нові сніги,
І до світанку равом будемо
Сміло й весело гти...

Друга частина програми цілком належить вже до старшого підрозділу. Розпочала її I група мандоліністок співом і грою "Вулиці". Давно вже вінніпегські робітничі й робітнички чули "Вулиці". Задіється цього сезону її ще не співано в У.Р.Д. Добре, милозвучно виконали її наші мандоліністки. А за "Вулицю", не даючи навіть людям полпескати — відігравали "На беріжку у ставка". I тут же великий спок з народнього в класичне, в оперу "Відгелль Пейл". Скінчили й не задалася. Після його виступили дві маленькі товаришкі з Транскона сестри М. і О. Стучиня. Відіграли й відіспівали дві пісні. Пуб-

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Оцим повідомляється всіх наших членів і членкинь, що в середу, дня 26. травня в годині 8. вечером відбудеться в салі Українського Робітничого Дому розігравка річей в користь нашої робітничої преси.
Товариші і товаришкі повинні перед 8. годинною зложити в офісі Укр. Роб. Дому заборані книжочки з тикетами. Не забудьте про це!
Комітет.

НА УВАГУ ЧЛЕНСТВУ!

Травневий Комітет Допомоги Робітничій Пресі просить всіх членів і членкинь укр. робітничих організацій в Вінніпегу зносити заборані книжочки з тикетами на розігравку в користь нашої преси. Книжочки можна складати кожного часу в адміністрації наших газет або в офісі Укр. Роб. Дому.

НА УВАГУ ЧЛЕНСТВУ!

Травневий Комітет Допомоги Робітничій Пресі просить всіх членів і членкинь укр. робітничих організацій в Вінніпегу зносити заборані книжочки з тикетами на розігравку в користь нашої преси. Книжочки можна складати кожного часу в адміністрації наших газет або в офісі Укр. Роб. Дому.